

La ma morta dels Espilons

Monistrol de Montserrat

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Nucli urbà. Carrer dels Espilons.

Coordenades:

Latitud: 41.61013
Longitud: 1.84335
UTM Est (X): 403626
UTM Nord (Y): 4607137

Classificació

Número de fitxa: 08127-46
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Fitxes associades:
[Can Carlí](#)
Autor de la fitxa: Helena Garcia Navarro
Data de registre de la fitxa: dv., 22/02/2008 - 01:00

Descripció

S'explica que als Espilons hi ha enterrada la mà d'un gegant que havia aterrit als monistrolencs en el passat. Aquest gegant engrapava amb les seves mans els nois i noies de la vila que passaven els límits del poble.

En una nit de lluna plena, una colla de joves de Monistrol, aprofitant la claror que oferiria la lluna i que les altes parets de la muntanya de Montserrat reflecteixen sobre la vall de Monistrol, van sortir a prendre el gegant. L'enorme cos dormia al ras, sota una gran alzina, en unes feixes properes al mur del poble, en la zona que es coneix com del Camp. Sense fer soroll, que és com es fan aquestes coses, es van acostar al gegant aterridor que feia uns bufets ben poc tranquil·litzadors i, armats més de por que de res més, el van lligar.

Primer els peus a l'alçada dels turmells. Aprofitant que tenia les cames arronsades li van passar la grossa corda de cànem per sota, i després de donar dues voltes van estrènyer, tibant tots des de l'altre cap. Tibant, però amb cura de no estrènyer més del compte per no despertar tanta ingent massa de carn. Després van fer una cosa semblant amb les mans. Això ja va costar més, perquè les tenia sobre la panxa. La sort els va ajudar ja que en un moviment bruscat del gegant, provocat sens dubte per un somni, les va deixar a l'abast de la colla de vailets que, si abans suaven, ara estaven ja completament xops. Finalment, van poder passar una tercera corda per sota el coll. Aquí sort en van tenir del més petit de tots, un vailet de set anys menut i escardalenc. Gràcies a la seva petita complexió, va poder passar amb la corda per sota del petit espai que hi havia entre el coll i el terra. Van repetir l'operació feta amb els peus i van lligar els dos extrems a l'alzina que donava aixopluc al gegant.

Amb la feina acabada, els joves monistolencs van anar a la recerca de la resta de la gent que, un cop assabentats del fet, van fer cap a l'indret de l'alzina armats amb màncs i eines del camp. Era tant l'enrenou que el gegant es va despertar i en veure's en aquella situació tan poc galdosa, ple de ràbia i amb els ulls inflats d'ira, s'aixecà amb tota la força que els seus músculs, entumits encara pel son i la humitat de la nit, li podien donar. Va ser tanta la força, que arrencà l'alzina de socarrel. Però l'arbre, com si s'hagués volgut rabenjar per haver estat separat de la terra, va fer balança i desequilibrà el gegant fent-lo saltar per sobre el mur i fent-lo rodolar pendís avall fins al carrer del Puig, que aleshores només tenia unes cases aquí i unes allà, i del carrer del Puig als Es Pillons, on caigué mort en estavellar-se contra una roca que sobresortia.

La gent de Monistrol cuità a enterrar el cos del gegant lluny del terme i d'ells.

Un cop asserenats els ànims, el consell de la gent gran de Monistrol va debatre l'afer i va ser aleshores quan l'ancià més respectat de tots es va alçar i, amb veu serena però preocupada, va dir:

- Ara sense la por al gegant, els nois i les noies rondan vagarosos fora de les muralles, s'enfilen als arbres fruiters i salten i corren entre els conreus. Això no pot ser i cal prendre mesures.

Els presents van assentir tots a una. Però, quina mesura es podia prendre per evitar les maltempsades de la jovenalla?. Va ser aleshores quan l'ancià va proposar:

- Crearem un conte per fer por. Un conte en què intervingui el gegant.

Així va ser com després de rumiar-hi molts dies, l'ancià va relatar la seva història:

- A Es Pillons, sota la pedra on es va estavellar el cap del gegant, hi ha enterrada la seva mà, una mà morta que només reviu quan passa per aquell indret un noi o una noia.

Aleshores la mà surt, l'engrapa pels peus i se l'endú a la foscor on ella resideix per sempre més.

Bibliografia

Planes Ball, Josep Albert (2002). "Llegendes de Montserrat". Manresa: Farell editors.